

† **Kallistos Ware**
Mitropolit de Diokleia

CUM SUNTEM MÂNTUIȚI? **Înțelegerea mântuirii** **în tradiția ortodoxă**

Tipărit cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului
† ANDREI
Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului
și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Traducere din limba engleză
de Ligia Monica Felecan

Cluj-Napoca, 2016

<i>Notă asupra ediției</i>	9
Tu ești mântuit?	13
Sunt mântuit de mila și harul lui Dumnezeu	15
Mântuirea ca proces continuu	17
De la ce sunt mântuit?	19
Păcatul ca absență a comuniunii	21
O stare atotcuprinzătoare de păcătoșenie	23
Poziția ortodoxă cu privire la <i>Facere</i> 2-3	27
Consecințele căderii	31
O înclinație moștenită către păcat	33
Sf. Grigore de Nyssa despre păcătoșenia moștenită	37
Sf. Marcu Ascetul despre păcătoșenia moștenită	39
Fer. Augustin despre păcătoșenia moștenită	41
Împărtășind firea și căderea lui Adam	43

O perspectivă mai puțin sumbră asupra stării noastre căzute	45
Recunoașterea sfinților din Vechiul Testament	47
Voința liberă e îngrădită dar nu abolită	51
Sinergie: harul divin și voința liberă	53
Mântuirea este lucrarea lui Dumnezeu	55
Mântuirea este darul lui Dumnezeu	57
Cu totul și pe de-a-ntregul un act al harului divin	59
Cooperarea umană este lucrarea Duhului Sfânt	63
Nevoia absolută de har	65
Cum sunt mântuit?	69
O teologie a crucii și învierii	71
Cinci modele de ispășire	73
El a robit robia	75
O sălășluire reciprocă: Hristos în noi	77
Împărtășire și sălășluire reciprocă la Sf. Ioan și Părinții bisericești	79
Participarea la energiile lui Dumnezeu	83

Dumnezei prin har, nu prin fire	85
Iisus: Dumnezeu desăvârșit, om desăvârșit	87
Pentru ce sunt mântuit?	89
Îndreptare și sfințire: o singură lucrare dumnezeiască	91
Mântuirea este socială și comună	95
Mântuirea mea este strâns legată de mântuirea aproapelui	97
Mântuirea implică Biserica	99
Mântuirea implică societatea	101
Mântuirea implică iertare	105
Mântuirea e sacramentală	107
Mântuirea e cosmică	109
Sacralitatea întregii firi	113
Toți vor fi mântuiți?	115
Nu știu dacă măcar am început	117
În sfârșit, tu ești mântuit?	119
Note	121

TU EȘTI MÂNTUIT?

Hristos este cel care ne dă puterea să mergem și El însuși e calea; El e banul unde oprim pentru noaptea, dar și destinația finală.

Sf. Nicolae Cabasila

- De două ori în viața mea, o dată în autobuz și o dată în tren, am fost întrebat: „Ești mântuit?”
- Cum ar trebui să răspundem la această întrebare?
- Eu personal ezit să răspund categoric: „Da, sunt mântuit”.
- Un astfel de răspuns sugerează că mântuirea mea, aici și acum, e deja un fapt împlinit, realizat pe de-a-ntregul și cu totul actual.
- Dar cum pot eu să știu cu certitudine care va fi comportamentul meu pe parcursul vieții mele?
- În ciuda faptului că mâna călăuzitoare a lui Dumnezeu se află deasupra mea, eu am în mine puterea de a-i spune *nu* la fel de bine ca *da*.

- Multă vreme după discuția de pe drumul Damascului, Sf. Pavel s-a temut că, după ce va predica altora, va sfârși „respins” sau „descalificat” de Dumnezeu (1 Cor 9:27).
- N-ar trebui să arătăm și noi o prudență similară?
- Avertismentul emis de păgânul Solon este la fel de valabil și în context creștin:
- „Nu numi pe nimeni binecuvântat până nu a murit”.
- Cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui (Mt 10:22; 24:13).

Multă vreme după discuția de pe drumul Damascului, Sf. Pavel s-a temut că, după ce va predica altora, va sfârși „respins” sau „descalificat” de Dumnezeu (1 Cor 9: 27).

SUNT MÂNTUIT DE MILA ȘI HARUL LUI DUMNEZEU

- Deci, în loc să răspund „*Sunt* mântuit”, prefer să folosesc expresia: „*Sunt pe cale* să fiu mântuit”.
- Actul de mântuire al lui Iisus Hristos, biruința Lui asupra morții și a păcatului prin Crucea și Învierea Sa, este cu adevărat desăvârșit și definitiv:
- „Hristos, odată înviat din morți, nu mai moare; asupra-I moartea nu mai are stăpânire” (*Rom 6:9*).
- Dar, în vreme ce biruința Domnului e un fapt împlinit, participarea mea personală la această biruință este departe de a fi desăvârșită.
- După cum spune Sf. Pavel: „Nu că am și dobândit-o sau că de pe-acum am ajuns la desăvârșire; dar o urmăresc, că doar o voi dobândi...” (*Fil 3:12*).
- Integrarea mea personală în Hristos e incompletă, nu din cauza vreunui defect sau nedesăvârșiri a puterii Sale, ci pentru că îmi păstrez mereu libertatea de alegere, capacitatea de a refuza sau de a mă supune.

- Libris RO
Respect pentru oameni și cărți
- În cuvintele Sfântului Antonie cel Mare al Egiptului († 356),
  - „așteaptă ispita până la ultima suflare”²,
  - iar împreună cu ispita vine și posibilitatea de a cădea.
  - De aceea, încrederea mea stă în Hristos, nu în mine, și cred că Hristos e credincios și neclintit.
  - Dar pot oare să simt aceeași încredere în propria credincioșie și statornicie?
  - Conștient de fragilitatea omenească, rămân între nădejde și teamă până lângă porțile morții.

Dar, în vreme ce biruința Domnului e un fapt împlinit, participarea mea personală la această biruință este de parte de a fi desăvârșită.